

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/288/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

36/2017. (III. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ által 2016. augusztus 13-án előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2017. március 30-án – dr. Cservák Csaba testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. augusztus 13-án, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2016. augusztus 12-én foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy a [...] és [...] forgalmi rendszámú pótkocsiból álló járműszerelvényt vezette, amelynek az üzemeltetője a T. P. Logisztika Kft. A közlekedés során, az autópálya p-i szakaszán, a S. nevű pihenő mellett elment a rendőrök előtt, akik a szolgálati járművel utánamentek és a H. nevű pihenőnél (A. benzinkút) kivezették és ellenőrzés alá vonták, amely során észlelték, hogy a pótkocsi forgalmi engedélyében kézzel írták át a műszaki hónapot jelző dátumot és azt jól olvashatóan az eredeti dátum fölé írták. A panaszos laikusként látta, hogy az írás ugyanaz, sőt még a toll is ugyanaz volt, amelyik a többi bejegyzést tette. Az ellenőrző rendőr szerint bűncselekmény történt, ezért a panaszost a [...] Rendőrkapitányságra bevitte. A járművön, amit a rendőr őrizetlenül hagyott, pedig a panaszos többször kérte, hogy azt ne tegye, több mint 30 millió forint értékű áru volt. A panaszos elmondta az intézkedő rendőrnek, hogy a kollégája már úton van, majd ő tovább fogja vinni a

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

szervélyt; a panaszos emellett kérte, hogy várják meg azt a fél órát, de a rendőr ezt nem tette a panaszos számára lehetővé. Ennek kapcsán arra hivatkozott, hogy ez nem az ő feladatköre és felszólította a panaszost, hogy kényszerítő eszközt fog használni vele szemben, ha nem követi az utasításait.

A panaszos a helyszínen is elmondta, hogy nem tudja, hogy ki javított bele a forgalmi engedélybe, illetve azt is közölte a rendőrrel, hogy a jármű céges és emiatt sokan használják.

Amíg a panaszos a rendőrségen bent volt a munkáltatója elküldte a jármű műszaki adatlapját faxon, amelyből egyértelműen kiderült, hogy a jármű a kézzel belejavított ideig (2016. szeptember 29-ig) rendelkezik műszaki vizsgával.

A panaszos megítélése szerint ő az a személy, akinek semmilyen érdeke nem fűződik ahhoz, hogy a járműnek a forgalmi engedélye át legyen írva. A munkáltatójának több mint 80 teherautója van és rendszeresen hordja műszakira azokat, így a panaszos személyi szabadságában történő korlátozása teljesen indokolatlan volt. A helyszínen a CEMT engedélyt nem fogadta el a közlekedési rendőr, pedig szakmailag tudhatná, hogy azt a műszaki vizsgával együtt állítja ki a hatóság és annak az ideje szintén 2016. szeptember 29. A rendőr tehát a helyszínen tisztázhatta volna, hogy a közlekedési hatóság hibázott – az a személy, aki a forgalmi engedélyt kiállította – és ott vezették be rosszul a rendszerbe a műszaki érvényességet.

A panaszos a rendőrségen kapott egy lefoglalási jegyzőkönyvet, illetve aláírtak vele egy jelentést, de azt nem olvasta el (az idegessége miatt), így nem tudja, hogy mit írt alá. Amennyiben lehetséges, akkor szeretné megkapni a személyi szabadsága korlátozásáról készült jegyzőkönyvet, hogy megtudja, hogy mi tette indokolttá a rendőrségre történő bevitelét.

A rendőrségen nem hallgatták meg, ott csak lefoglalták tőle 11 óra 56 perckor azt a forgalmi engedélyt, amit az intézkedő rendőr [...] számú elismervényen, az ellenőrzés helyszínén már elvett 8 óra 28 perckor, így az nem is volt nála.

A panaszos beadványa végén előadta, hogy kapott egy igazolást, hogy 8 órától 12 óra 15 percig a [...] -on tartózkodott, ami nem igaz, mert a [...] Rendőrkapitányságra vitték be.

II.

A.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A [...] Közlekedésrendészeti Főosztály (továbbiakban: KLFO) vezetője R. L. r. alezredes a panaszos által sérelmezett rendőri intézkedés vonatkozásában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

A panaszossal szemben 2016. augusztus 12-én, a KLFO Forgalomfelügyeleti és Biztosítási Osztály Autópálya Alosztály beosztottjai M. Cs. c. r. ftzls. és Sz. Á. r. őrm. intézkedtek. A két rendőr számára a tárgynapra vonatkozó szolgálattervezet alapján az [...] autópályának a KLFO illetékességi területéhez tartozó szakaszán, 7 óra 15 perctől 10 óra 30 percig a 7,5 tonna feletti járművek mozgóellenőrzése volt meghatározva. Ezeken túl az említett járőrpár járőrvezetője M. Cs. c. r. ftzls. eligazító lapja alapján további feladatként határozta meg a számára az eligazító parancsnok, hogy a szolgálata alatt hajtson végre mozgóellenőrzést a járőrközvetekben.

Az eset napján készült általános jelentés alapján megállapítható, hogy az intézkedő járőrök a szolgálati idejük, valamint a számukra meghatározott szolgálati feladat ellátása, vagyis a tehergépjárművek ellenőrzése keretében észlelték, hogy a [...] forgalmi rendszámú tehergépjármű által vontatott [...] pótkocsi műszaki érvényesítő plakettje lejáratot mutat, így a járművezetőt intézkedés alá vonták abból a célból, hogy a pótkocsi műszaki érvényességének fennállása megállapítható vagy kizárható legyen. A forgalmi engedély szemrevételezéssel történő vizsgálatánál – szintén a személyi szabadságot korlátozó jelentésben leírtak alapján – az intézkedő járőr megállapította, hogy abban a műszaki érvényességet tartalmazó bejegyzés „szemmel láthatóan át lett írva, javítva”. A M. Cs. c. r. ftzls. által készített jelentésben szerepel továbbá, hogy a helyszínen az EDR WAP rendszeren lekérdezte a gépjármű adatait, amelyek az ellenőrzés időpontjában 2016 június hónapig tartó érvényességet jeleztek. A lekérdezés ténye szintén szerepel a rendőr beszámolólapján.

A fentieket összegezve a főosztályvezető r. alezredes megállapította, hogy a járőrök a rendőrség szervei illetékességi területének megállapításáról szóló 67/2007. (XII. 28.) IRM rendelet 5. § (1) bekezdés b) pontja által meghatározott illetékességi területen, az általuk észlelték miatt, figyelemmel a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 5. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározottakra, élve a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 44. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörrel ellenőrizték a jármű okmányaira vonatkozó előírások megtartását. Tekintettel arra, hogy a pótkocsi forgalmi engedélyében a szemmel látható javítás felvetette a lehetőséget annak, hogy a hatósági engedély adattartalmában illetéktelen javítást eszközöltek és a tényállás a helyszínen nem volt teljeskörűen megállapítható, így az eset körülményeinek a tisztázása érdekében az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján az intézkedő rendőrök a panaszost bűncselekmény gyanúja miatt előállították a területileg illetékes [...] Rendőrkapitányságra.

A parancsnok előadta, hogy az eset körülményeinek megállapítása érdekében az intézkedő járőrt (M. Cs. c. r. ftzls-t) jelentésírással kötelezte, amelynek a [...] számú jelentés 2016. augusztus 12-én történő elkészítésével eleget is tett. A szóban forgó jelentésből kitűnő módon az intézkedő járőr az intézkedés helyszínén szóban tájékoztatta a panaszost arról, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyként állítja őt elő.

A helyszínen a felek között elhangzott párbeszédet objektív módon megítélni nem áll módjában a parancsnoknak, azonban a beadványában maga a panaszos írta le, hogy „az ellenőrző rendőr szerint bűncselekmény történt, ezért engem a [...] Rendőrkapitányságra bevitt.”

Tekintettel tehát arra, hogy a tájékoztatás lényegében mind a rendőri jelentés, mind a panaszos által írásban előadottak megegyeznek, megállapítható, hogy az intézkedést végrehajtó M. Cs. c. r. ftzls. a helyszínen a panaszosnak a szükséges jogi és ténybeli felvilágosítást megadta.

A panaszossal szemben az Rtv. 44. §-ában biztosított ellenőrzési jogkör alapján kezdődött meg a rendőri intézkedés, figyelemmel arra, hogy a pótkocsi műszaki érvényességét jelző plakett lejáratot mutatott. Mivel a forgalmi engedélyben található illetéktelennek tűnő bejegyzés – a helyszínen kétséget kizáróan nem tisztázható módon – felvetette a forgalmi engedély meghamisításának a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 342. § (1) bekezdésének a) és b) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás tényállását, ezért az intézkedő járőrök a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján – az eset körülményeinek tisztázása érdekében – előállították. A fogvatartás idejéről szerzett igazolás alapján a panaszossal szemben a személyi szabadságot korlátozó intézkedés 2016. augusztus 12-én 8 órától 12 óra 15 percig tartott. Az előállítás időtartamával kapcsolatban – az előállításról készült [...] jelentésben leírtak és az érintett rendőrök által ellenjegyzett jelentésben foglaltak alapján – megállapítható, hogy a KLFO beosztottai a panaszos előállítását 8 órakor kezdték meg, 9 óra 14 perckor sérülés-és panaszmentesen átadták a [...] Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: RFK) [...] Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokának L. A. c. r. ftzls.-nak. A panaszossal szemben 8 órától 9 óra 14 percig a KLFO beosztottai intézkedtek, majd ezt követően 12 óra 15 percig a RFK [...] Rendőrkapitányság őrizetében volt. A panaszossal szemben a KLFO beosztottai az alábbiak szerinti intézkedéseket fogantatosították:

- a panaszos által vezetett gépjármű ellenőrzése az Rtv. alapján, mint közlekedésrendészeti intézkedés;
- a panaszos igazoltatása, személyes adatainak és kilétének megállapítása érdekében az Rtv. 29. §-a alapján;
- a panaszos adatainak, valamint az általa vezetett gépjármű és az azzal vontatott pótkocsi adatainak lekérdezése a rendőri korrupciós cselekmények megelőzésével és visszaszorításával kapcsolatos feladatokról szóló 20/2013. (V. 17.) ORFK utasítás 21. pontjában meghatározottak alapján;
- a forgalmi engedély helyszíni elvétele a panaszostól a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 96. § (1) bekezdés d) pontja alapján;
- a panaszos előállítása a [...] Rendőrkapitányságra, a bűncselekmény gyanúja miatt, figyelemmel a Btk. 342. §-ban, valamint az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakra.

A panaszossal szemben fogantatosított további cselekmények megválaszolása vonatkozásában a parancsnok javasolja a RFK [...] Rendőrkapitányság tájékoztatásának a beszerzését.

Az eset kapcsán az intézkedő járőr által a kivizsgálás érdekében [...] jelentésben írásban előadottak alapján a panaszos által vezetett gépjármű lezárásának lehetőségét az intézkedő rendőrök biztosították, így az a fenti napon és időben véleményük szerint lezárt és a KRESZ szabályainak megfelelő állapotban maradt a helyszínen. Az intézkedő járőr az általa készített jelentésben megjegyezni kívánta továbbá, hogy az intézkedés helyszínéül szolgáló A.

töltőállomáson zártláncú kamerarendszer is szolgálja a parkoló biztonságát. A [...] jelentés tanúsága alapján a panaszos a helyszínen nem jelezte azon kérését, miszerint indítványozza a kollégája helyszínre érkezésének a megvárását. A parancsnok véleménye szerint megállapítható, hogy a panaszos által vezetett gépjármű esetében az intézkedő járőrök helyesen jártak el akkor, amikor a gépjárművet lezárt állapotban, az üzemanyag töltőállomás – általuk készített – kamerarendszerrel is biztosított parkolójában hagyták, tekintettel a KRESZ 5. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározottakra, ugyanis a forgalmi engedélyben foglaltak valóságtartalmának megállapításáig alaposan feltételezték, hogy a jármű érvényes hatósági engedéllyel nem rendelkezik, így az a közúti forgalomban nem is vehet részt. A panaszos maga adta elő, hogy „Elmondtam az intézkedő rendőrnek, hogy a kollégám már úton van ide, aki a szerelvényt tovább viszi és kérte, hogy várjuk meg a megjelölt 30 percet...”. A bejelentés további részében sem esik szó arról, hogy az érkező gépjárművezető a műszaki engedélyben foglaltak hitelességének igazolása tárgyában bármiféle kompetenciával rendelkezett volna. Amennyiben ez így lett volna, nem kellett volna a munkáltatónak a jármű műszaki adatlapját telefax készülék útján az eljáró rendőrkapitányságnak megküldenie. Érvényes hatósági engedély hiányában tehát a pót gépjárművezető sem vezethette volna tovább legálisan a járművet. A panaszos az iratokból kitűnő módon a kérés előterjesztésekor már feltehetőleg az intézkedő rendőrök őrizetében volt, így a kérés teljesítése azon túl, hogy az előállítás idejének indokolatlan megnövekedését eredményezte volna, sértve ezáltal a panaszos emberi jogait, biztonsági deficitet hordozott magában.

A KRESZ 5. § (1) bekezdés a) pontja meghatározza, hogy a közúti forgalomban csak olyan járművel lehet részt venni, amelynek a külön jogszabályban meghatározott érvényes hatósági engedélye van. A fenti kerettényállást a Kormányrendelet 76. § (1) bekezdése tölti ki tartalommal, amikor taxatíván felsorolja a jármű műszaki érvényességének igazolására szolgáló iratokat, illetve azok meghatározott tartalmi elemeit. Tekintettel arra, hogy a panaszos által, a beadványában hivatkozott CEMT engedély ezek között nem szerepel, a helyszíni intézkedés során a műszaki engedély érvényességének, valamint az abban tett bejegyzések hitelességének igazolására nem használható. Továbbá tekintettel arra, hogy a helyszínen felmerült a forgalmi engedély meghamisításának gyanúja, alapos okkal lehetett tartani attól, hogy a CEMT engedély esetében is fennállhatnak a panasz tárgyává tett intézkedés során felmerült kétségek. Az okmányok eredetiségének a helyszíni vizsgálata meghaladta az intézkedő járőrök hatáskörét, tekintettel arra, hogy az eset körülményeinek tisztázása csak további eljárási cselekményekkel volt megállapítható, így felmerülhetett volna az igazságügyi szakértő igénybevételének a kérdése is.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolás kapcsán megállapítható, hogy abban valóban a KLFO Budapest, [...] körút 149. szám alatti objektumának a címe szerepel, annak ellenére, hogy a panaszost a RFK [...] Rendőrkapitányság objektumába állították elő az intézkedő rendőrök. Az eset kapcsán az intézkedő rendőrök által előadottakat a járőr közvetlen előljárója által is megerősített módon megállapítható, hogy az ügyirat elkészítésekor a Robotzsaru Neo integrált ügyviteli rendszer az igazolásban szereplő címet automatikusan generálta az ügyiratba, amelynek a javításáról az intézkedő járőrök sem gondoskodtak adminisztratív tévedésük miatt. Tekintettel azonban arra, hogy az igazolást a RFK [...] Rendőrkapitányság munkatársa írta alá és adta át a panaszos részére, így lehetőség lett volna annak korrekciójára is. A KLFO beosztottainak figyelmetlenségéből eredő tévedését elismerve, azonban figyelembe véve, hogy a panaszos tartózkodási helyéről munkáltatója tudott (hiszen a műszaki adatlapot a rendőrkapitányság telefax számára küldte meg), a tévedés az ügy érdemi kimenetelét, a KLFO beosztottai által kezdeményezett rendőri intézkedés jog-és szakszerűségét nem teszi kétséggé. A hasonló jellegű esetek jövőbeni elkerülése érdekében

son kívül, szóbeli utasítás formájában intézkedett a parancsnok a KLFO Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztály vezetőjének útján, hogy a panaszban leírtak – a szükséges adatvédelmi előírások megtartásával – a rendőri állomány számára oktatásra kerüljenek és a közterületi állomány az igazolások kitöltése során a kellő körültekintéssel járjon el.

2) M. Cs. c. r. ftzls. 2016. szeptember 12-én kelt másodlagos jelentésében előadta, hogy a fenti napon, a szolgálata teljesítése során Dr. B. L. r. örgy. alosztályvezető utasítására készített jelentést.

2016. augusztus 12-én, 8 órakor a panaszost ellenőrzés alá vonta az általa vezetett [...] forgalmi rendszámú tehergépkocsi által vontatott [...] forgalmi rendszámú járműszerelvényt az [...] autópálya jobb pályatest 26 kmsz-nél (A. kút) parkolójában, mivel a pótkocsi hatósági jelzésén elhelyezett műszaki érvényesítő címke 2016 április hónapot jelzett. Az okmányok ellenőrzése során észlelte az intézkedő, hogy a forgalmi engedélyben bejegyzett műszaki érvényesség hónapja szemmel láthatóan át lett javítva, írva. Az átírás során a műszaki érvényesség 2016. szeptember 29-ig van érvényben. Az EDR WAP rendszeren keresztül a pótkocsi műszaki érvényessége a központi adatbázis szerint 2016 június hónapban lejárt. A panaszos a rendőri kérdésre érdemben nem tudott nyilatkozni a javítással kapcsolatban. A történeteket jelentette az irányítóközpont, illetve a szolgálatirányító parancsnok felé. Az irányítóközpont felvette a kapcsolatot a területileg illetékes [...] Rendőrkapitánysággal, amelynek utasítására 9 óra 14 perckor előállította a panaszost és tájékoztatta, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont alapján, vagyis bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyként kerül előállításra, amelyet a panaszos tudomásul vett. Az intézkedés helyszínén a panaszos közölte a rendőrrel, hogy fél órát maradjanak, amíg kiér a cégtől egy személy. Személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedést foganosítottak vele szemben, nem állt volna a rendőrök módjában több időt indokolatlanul az intézkedés helyszínén tartózkodni. A [...] és a [...] forgalmi rendszámú járműszerelvényt lezárt állapotban, illetve az A. töltőállomáson lévő kamerarendszer által biztosított parkolóban szabályosan helyezték el. A CEMT engedélyt a közúti árufuvarozás végzésére jogosító engedély, amely e bűncselekmény gyanúja esetén nem releváns. A panaszost panasz-és sérülésmentesen L. A. c. r. ftzls. rendőrnek a [...] Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokának adta át az intézkedő. A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazoláson a [...] 149. cím szerepelt. A Robotzsaru rendszer automatikusan ezt a címet emeli be és ez adminisztratív okból bent maradt a nyomtatványon.

3) A rendőrség mellékelte az előállítás végrehajtásáról szóló jelentést, amely szerint a panaszossal szemben 2016. augusztus 12-én, 8 órakor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatást, az Rtv. 29. § (6) bekezdés értelmében átvizsgálást és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállítást hajtottak végre. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak a panaszossal szemben.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint 8 órakor a [...] forgalmi rendszámú tehergépkocsi által vontatott [...] forgalmi rendszámú járműszerelvényt szabályosan megállította az intézkedő rendőr az [...] autópálya jobb pályatest 26. kmsz-nél (A. kút) parkolójában, mivel a pótkocsi hatósági jelzésén elhelyezett műszaki érvényesítő címke 2016 április hónapot jelzett. A tehergépkocsi vezetőjét (a panaszost) ellenőrzés alá vonta. Az okmányok ellenőrzése során észlelte, hogy a forgalmi engedélyben bejegyzett műszaki érvényesség hónapja szemmel láthatóan át lett javítva, írva. Az átírás során a

műszaki érvényesség 2016. szeptember 29-ig van érvényben. A panaszos a rendőri kérdésre érdemben nem tudott nyilatkozni a javítással kapcsolatosan. A történeteket a rendőr jelentette az irányítóközpont felé. A panaszost, illetve a tehergépkocsit az EDR WAP rendszeren keresztül ellenőrizte le. A pótkocsi műszaki érvényessége a központi adatbázis szerint 2016. június hónapban lejárt; a lekérés idejében körözésben, eltiltásban, kitiltásban nem szerepeltek, valamint a LION SD-400 053461D sorszámú légalkohol mérő (szonda) alkalmazása során a kapott eredmény negatív lett. A panaszostól a forgalmi engedélyt a [...] sorszámú elismervény ellenében a helyszínen elvette az intézkedő rendőr. Az irányítóközpont felvette a kapcsolatot a területileg illetékes [...] Rendőrkapitánysággal, amelynek utasítására 9 óra 14 perckor a panaszost előállította a Kormányrendelet 96. § (1) bekezdés d) pontja alapján. A panaszost panasz-és sérülésmentesen L. A. c. r. fitzls-nak a [...] Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokának átadta.

A panaszosnak az előállítás okáról szóló, az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti tájékoztatót kiadták, azonban az előállítás idejéről szóló igazolást nem adták ki, mert a panaszos a [...] Rendőrkapitányságnak lett átadva 9 óra 14 perckor.

A panaszost 12 óra 15 perckor bocsátották szabadon.

4) A parancsnok az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás elnevezésű dokumentumban jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak találta a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján végrehajtott igazoltatást, az Rtv. 29. § (6) bekezdés szerinti átvizsgálást és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítást.

5) Az előállítás idejéről szóló igazolás szerint a panaszos személyi szabadságát 2016. augusztus 12-én 8 órától 12 óra 15 percre korlátozta a rendőrség, amely során a 1148 [...] 149. Pf. 27. szám alatt tartózkodott. A panasz és sérülés kapcsán az ezeket érintő mezőket nem töltötték ki; a panaszos az igazolást aláírta.

B.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a RFK-hoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) G.-T. L. r. ezredes, a RFK [...] Rendőrkapitányság kapitányságvezetője 2016. szeptember 9-én kelt átiratában, a kapitányságát érintően arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszost 2016. augusztus 12-én, 9 óra 14 perckor adták át további intézkedés megtétele céljából a [...] Rendőrkapitányságnak. A szabadon bocsátásának a pontos ideje 12 óra 15 perc. Az előállítás pontos időtartama tehát mindösszesen 4 óra 15 perc volt, amely alatt a nyomozóhatóság több halaszthatatlan nyomozati cselekményt hajtott végre az előállított személy jogi helyzetének tisztázása érdekében. A fent részletezett időtartamban a Vizsgálati Osztály beosztottjai ellenőrizték a panaszos által elmondottakat. A forgalmi engedélyt kiállító hatóságot telefonon felkeresték, ahol azt a tájékoztatást adták, hogy nem tudnak egyértelműen nyilatkozni a javítás körülményeiről. A T. P. Logisztikai Kft. cégvezetőjét, mint a jármű tulajdonosát megkeresték, aki kérésükre a rendőrségnek megküldte a műszaki adatlapot fax útján, amelyen a határidő a forgalmiban bejegyzettel egyező volt. Az okmányokat halaszthatatlan nyomozati cselekmény keretében lefoglalták és miután a bűncselekmény megalapozott gyanúja nem került megállapításra, a panaszos a szabadítását követően elhagyhatta a rendőrség épületét.

A panaszos állítása a valóságnak megfelel, hiszen a KLFO beosztottai készítették el az előállítás idejéről szóló igazolást. A Robotzsaru rendszerben készített iratok egy részét a számítástechnikai rendszer automatikusan generálja, vélhetőleg ebből adódott az adminisztrációs hiba. A panaszos az igazolásban feltüntetett időtartam során valóban állításának megfelelően a [...] Rendőrkapitányság épületében tartózkodott.

A [...] bü. számon készített rendőri jelentés alapján megállapítást nyert, hogy 2016. augusztus 12-én a [...] Rendőrkapitányságra került előállításra a panaszos a KLFO beosztottjai által. A panaszos szóban már az előállítást fogantató rendőröknek elmondta, hogy a T. P. Logisztikai Kft. alkalmazott sofőrje, nem tartozik a munkakörébe a gépkocsik iratainak és műszaki állapotával kapcsolatos ügyintézés, azt a cég vezetője vagy egyéb alkalmazottja végzi. A soron kívül elvégzett nyomozási cselekmények alapján nem volt kétséget kizáróan megállapítható a panaszos büntetőeljárásjogi helyzete, ezért a panaszos kihallgatására nem került sor. A büntetőeljárás során kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy a panaszos nem követett el bűncselekményt, így gyanúsítottként nem került felelősségre vonásra. A büntetőeljárás alapjául szolgáló okmányok lefoglalásáról határozatot készítettek, majd a panaszost kihallgatása mellőzésével szabadon bocsátották, mivel az előállítás időtartama alatt feltehetővé vált, hogy a közokirat hamisítás bűncselekmény elkövetése nem róható fel a terhére. A tanúkihallgatása sem került fogantatásra, mivel tanúként az a személy hallgatható ki, aki a bizonyítandó tényről tudomással bírhat, amely jelen esetben nem állt fent, hiszen az intézkedő rendőröknek tett nyilatkozata szerint érdemi információval az okiratban található javításról nem rendelkezik. A rendőrségben folyamatban lévő nyomozás során a későbbiekben tanúként került kihallgatásra az okmányiroda alkalmazottja, aki a forgalmi engedélyben lévő, kézzel írt javításban a saját kézírását felismerte, akként nyilatkozott, hogy az okmányban rajta más változtatást nem eszközölt. A fentiek alapján 2016. szeptember 9-én a büntetőeljárást bűncselekmény hiányában megszüntették.

2) B. E. r. hdgy. 2016. szeptember 9-én kelt jelentésében előadta, hogy a panaszost 2016. augusztus 12-én a KLFO állította elő a [...] Rendőrkapitányságra. A panaszos szóban elmondta, hogy a T. P. Logisztikai Kft. alkalmazott sofőrje, nem tartozik a munkakörébe a gépkocsik iratainak és műszaki állapotával kapcsolatos ügyintézése, azt a cég vezetője vagy egyéb alkalmazottja végzi. O. J. r. alezredesnek jelentette a rendőr a panaszos által elmondottakat, miszerint a panaszost bűncselekmény elkövetésének a gyanúja miatt állították elő, mivel az általa vezetett tehergépkocsi pótszerelvényén a matrica lejárt, műszaki érvényességet nem mutatott és a forgalmi engedélyben a határidőt, kézzel, ismeretlen személy átirta. A forgalmi engedélyt kiállító hatóságot a rendőr jelenlétében telefonon kereste fel az osztályvezető, ahol azt a tájékoztatást adták a részére, hogy nem tudnak egyértelműen nyilatkozni a javítás körülményeiről. A T. P. Logisztikai Kft. cégvezetője, mint a jármű tulajdonosa megküldte a rendőrségnek a műszaki adatlapot fax útján, amelyen a határidő a forgalmi engedélyben bejegyzettel egyező volt. A rendőrt az osztályvezető utasította, hogy az okmányokat halaszthatatlan nyomozati cselekményként foglalja le és a panaszos szabadítását követően a rendőrség épületét elhagyhatja. Az utasítás szerint, V. K. r. hdgy. és B. E. r. hdgy. elkészítették a határozatot, majd a panaszost kihallgatásának a mellőzésével szabadon bocsátották, mivel az előállítás időtartama alatt megállapítást nyert, hogy a közokirat-hamisítás bűncselekmény elkövetése nem róható fel a panaszos terhére. A tanúkihallgatás sem került fogantatásra, mivel tanúként az a személy hallgatható ki, aki a bizonyítandó tényről tudomással bírhat, amely jelen esetben nem állt fenn. A rendőrségen folyamatban lévő nyomozás során a későbbiekben tanúként került kihallgatásra az okmányiroda alkalmazottja, aki a forgalmi engedélyben lévő, kézzel írt javításban a saját kézírását felismerte, akként nyilatkozott, hogy más változtatást nem eszközölt az okmányban.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta meg, hogy a beadványban előterjesztettek vonatkozásában mely kifogások érdemi vizsgálatára terjed ki a hatásköre.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy olyan cselekmény elkövetésével gyanúsították meg, amelyet el sem követett, hiszen a szóban forgó közokirat-hamisítás bűncselekmény elkövetéséhez neki semmi köze nincs, mert ahhoz neki nem fűződik érdeke.

A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92.§-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kitételétől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
 - a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),
 - a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál, az Rtv. fentebb idézett rendelkezései mellett figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2)

bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárási törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárási törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

A fentebbi rendelkezésekből kiderül, hogy a Testület nem rendelkezik hatáskörrel büntetőjogi felelősség kérdésének az eldöntésében. A büntetőeljárás nyomozati szakaszában a gyanúsítással szemben a Be. 196. § alapján van helye panasznak, majd az egész eljárás során a terhelt félnek lehetősége van ártatlanságát különféle bizonyítási eszközökkel alátámasztani. Figyelemmel arra, hogy megfelelő jogorvoslatot biztosít a Be. a terhelt személy számára az eljárásban, valamint arra, hogy a gyanúsítás kérdésköre a Be. és nem az Rtv. tárgyi hatálya alá tartozik, **így a Testület hatáskörének a hiányát állapította meg és nem vizsgálta az érdemi eljárásban azt, hogy vajon a panaszos elkövethette-e a terhére rótt cselekményt, amely miatt vele szemben büntetőeljárás indult.**

IV.

A panaszos beadványában sérelmezte az előállítását, az előállítás idejéről szóló igazolás téves kitöltését és azt, hogy kérése ellenére őrizet nélkül hagyták az általa vezetett tehergépjárművet.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezete IV. cikkének (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz való alapvető jogát, a XIII. cikkében szabályozott tulajdonhoz való alapvető jogát, valamint a XXIV. cikkébe foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként abban a kérdésben foglalt állást, hogy vajon a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettség keletkezett-e, amelynek a keretében indokolt volt-e a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést végrehajtani.

A rendőrség tényelődása szerint az intézkedő rendőrök napi szolgálati feladatuk ellátása során észlelték azt az [...] autópályán, hogy a panaszos által vezetett tehergépjárműhöz olyan pótkocsi van csatlakoztatva, amely hatósági jelzésén a műszaki érvényesítő címkén 2016 április dátum szerepelt. Erre tekintettel a rendőrök a panaszost 2016. augusztus 12-én 8 órakor az [...] autópálya, jobb pályatest 26. kmsz.-nél (A. kút) parkolójában intézkedés alá vonták tekintettel a KRESZ 5. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. § szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekménnyről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl.

bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A KRESZ 5. § (1) bekezdés a) pont értelmében, a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amelynek jogszabályban meghatározott érvényes hatósági engedélye van.

A Testület indokoltnak tartja a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 44. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra való hivatkozást is, amely szerint a közúti közlekedés ellenőrzésének ki kell terjednie a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások megtartására, ideértve az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzését is.

A Testület álláspontja szerint a panaszossal szembeni rendőri fellepést a rendőrség észlelése keletkeztette, hiszen egy augusztusban végrehajtott ellenőrzés kapcsán tűnt fel nekik az, hogy a panaszos olyan pótkocsiból álló járműszerelvényt vezet, amely pótkocsinak a hatósági jelzésén április hónap szerepel. Erre tekintettel a rendőröknek – a közúti közlekedés rendjét szabályozó hatályos normákban foglaltak alapján – meg kellett arról győződniük, hogy vajon miért szerepel a járművön az áprilisi jelzés. Erre tekintettel a Testület úgy határozott, hogy a panaszossal szemben a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás alapján kezdeményezett közlekedésrendészeti intézkedést, így erre figyelemmel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a rendőrök oldalán fennállt a panaszossal szembeni intézkedési kötelezettség, tekintettel a fent hivatkozott jogszabályhelyekre. A rendőrség a közlekedési szabályok betartását, a járműhasználat szabályszerűségét, valamint az okmányokra vonatkozó előírások megtartását minden esetben ellenőrizheti, erre tekintettel a Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában (Rtv. 44. §) jártak el a panaszossal szemben, így az intézkedés kezdeményezése a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértette.

2) A Testület a panaszos előállítása vonatkozásában az alábbi álláspontra helyezkedett.

a) A jogalap vonatkozásában az alábbi következtetésre jutott a Testület.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, állították elő, figyelemmel arra, hogy miután közlekedésrendészeti intézkedés alá vonták kiderült, hogy a tehergépkocsi pótszerelvényén a matrica lejárt, műszaki érvényességet nem mutatott és a forgalmi engedélyben a határidőt, kézzel, ismeretlen személy szemmel láthatóan átírta. Erre tekintettel a felmerült bűncselekményi gyanú tisztázása érdekében, további nyomozati cselekmények elvégzése érdekében a panaszost, a vele szemben intézkedő KLFO állományába tartozó rendőrök előállították a [...] Rendőrkapitányságra.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A Testület véleménye szerint a forgalmi engedélyben szereplő határidő átírása a helyszínen felvethette a Btk. 342. §-ában tilalmazott közokirat-hamisítás bűncselekmény elkövetésének a gyanúját. A Btk. 342. § (1) bekezdés a) pontja szerint „aki hamis közokiratot készít, vagy közokirat tartalmát meghamisítja”; a b) pontja értelmében „aki hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.” A hivatkozott jogszabályhely (2) bekezdése tartalmazza, hogy „aki az (1) bekezdés a) vagy b) pontjában meghatározott közokirat-hamisításra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Ezen a ponton a Testület szükségesnek tartja, hogy utaljon töretlen gyakorlatára, amely szerint a bűncselekmény gyanúját a panaszeljárásban kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntetőeljárást lefolytató hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, akkor, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

Így a fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a gyanúnak az adott intézkedéshez szükséges foka – amely a gyanúsításhoz szükséges megalapozott gyanúnál alacsonyabb szintű gyanú – fennállt-e. Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt vagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésre álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy a panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének (a megalapozott gyanú szintjénél) alacsonyabb fokú gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapíthatja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

A Testület által kialakított történeti tényállás részeként kezelte azt, hogy a forgalmi engedélyben kézzel a műszaki érvényességet átírták, amely szemmel látható volt. Ezt mind a rendőrség, mind pedig a panaszos a beadványában egybehangzóan megerősítette. Erre tekintettel a rendőrség oldalán fennállt az a minimális szintű gyanú a bűncselekmény elkövetéséhez, amely az előállítás foganatosításához szükséges. **Erre figyelemmel a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült azért, mert őt a rendőrség az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállította.**

b) Mivel azonban az idézett rendelkezés az előállítás végrehajtását az abban foglalt feltétel teljesülése esetére – vagyis ha az intézkedés alá vont személyt érintő gyanú fennáll – nem kötelező jelleggel írja elő, hanem az intézkedő rendőrnek mérlegelési jogkört biztosít, a Testület a rendőri intézkedést az arányosság követelményére figyelemmel is szükségesnek tartotta értékelni.

Az Rtv. 15. §-a ugyanis kimondja, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül pedig azt kell választani,

amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Jelen alpontban tehát a Testület azt vizsgálta meg, hogy az elérni kívánt cél arányban állt-e a jogkorlátozás mértékével, nem lehetett-e elérni kevésbé jogkorlátozó módon azt, hogy a panaszost gyanúsítottként meghallgassák, illetőleg egyéb érdemi cselekményeket hajtsanak végre a sikeres, eredményes nyomozás lefolytatása érdekében.

A Testület véleménye szerint a panaszossal szemben felmerült bűncselekményi gyanút a rendőrség az intézkedés helyszíne által biztosított lehetőségekhez képest kimerítően próbálta tisztázni, hiszen meghallgatta a panaszost, az EDR WAP rendszeren keresztül tájékozódott az adatok valószerűségéről, amely során kiderült, hogy a műszaki érvényesség valódi dátuma 2016 június. Mivel adott helyen és időben a rendőrség oldalán további eszköz nem állt rendelkezésre annak érdekében, hogy a panaszossal szemben felmerült bűncselekményi gyanút tisztázza, így további érdemi cselekményeket kellett a panaszossal szemben fogyanatosítani. A Testület álláspontja szerint a rendőrség a kellő időben és helyen rendelkezésre álló lehető legarányosabb megoldást választotta, amikor a panaszos előállítása felől határozott. **Figyelemmel arra, hogy a rendőrség a lehetőségekhez képest az elérni kívánt céllal arányos, a lehető legkisebb jogkorlátozással járó intézkedést választotta és hajtotta végre, így a Testület véleménye szerint a panaszos Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítása megfelelt az Rtv. 15. §-ában szabályozott arányossági követelményeknek.**

c) A Testület a panaszos előállításának időtartama kapcsán az alábbi megállapításokat teszi.

A rendőrség tájékoztatása szerint, a csatolt előállítás idejéről szóló igazolás szerint a panaszos személyi szabadságát az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján 2016. augusztus 12-én 8 órától 12 óra 15 percig, azaz összesen 4 óra 15 percen keresztül korlátozták.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendelkezésre álló iratok alapján közelítő pontossággal rekonstruálható, hogy mi történt az előállítás időtartama alatt. A panaszossal szemben 2016. augusztus 12-én kezdeményeztek a

rendőrök közlekedésrendészeti intézkedést, amelynek keretén belül az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatták, az Rtv. 29. § (6) bekezdés alapján átvizsgálták, az Rtv. 44. § alapján átvizsgálták a személyes és az általa vezetett jármű okmányait, meghallgatták, ellenőrizték a nyilvántartásokat, elvették tőle a forgalmi engedélyét, majd az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították a [...] Rendőrkapitányságra, ahol 9 óra 14 perckor adták át abból a célból, hogy további intézkedéseket hajtsanak vele szemben végre. A kapitányságon belül letéti jegyzőkönyv ellenében lefoglalták a panaszosnál lévő vagyontárgyakat, kitöltötték a szükséges dokumentációkat és a panaszos munkáltatójától bekérték a szükséges dokumentációkat, amelyekre figyelemmel kizárták a panaszossal szemben felmerült bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanút. A panaszossal szemben egyéb, érdemi cselekményt nem hajtottak végre. A Testület véleménye szerint kb. 1 óra időtartamban hajthattak végre érdemben cselekményeket a [...] Rendőrkapitányság rendőrei a panaszossal szemben, így kb. 2 óra „holt-idő” volt, amikor a panaszos nem került a rendőrséggel interakcióba. A Testület álláspontja szerint ez a 2 óra időtartam a jogkorlátozással elérni kívánt céllal szembeállítva nem felel meg az arányosság Rtv. 15. §-beli követelményének, figyelemmel arra, hogy a végrehajtott cselekmények az elérni kívánt célhoz mérten nem vettek igénybe annyi időtartamot, amíg a panaszos effektíve személyi szabadságában korlátozva volt. **Erre tekintettel a Testület a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogának a súlyos sérelmét állapította meg az előállítás aránytalan időtartama miatt, hiszen az a Testület véleménye szerint indokolatlanul, szükségtelenül és aránytalanul hosszú volt.**

3) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás idejéről szóló igazolást a rendőrök a valósággal ellentétesen töltötték ki, nevezetesen az igazoláson a tartózkodás helyénél a [...] Rendőrkapitányság címe helyett a [...] krt. 149. cím szerepel.

A Testület megkeresésére reagálva a rendőrség elismerte, hogy hibázott. Az intézkedő rendőr a jelentésében előadta, hogy a Robotzsaru rendszer automatikusan ezt a címet generálta. A parancsnok is elismerte a hibát és álláspontja szerint az intézkedő rendőröknek észlelni kellett volna az igazolás kiállításakor a hibás adatot és azt javítani kellett volna.

A Testület álláspontja szerint, mivel valóban tévesen szerepel az előállítás idejéről szóló igazoláson a panaszos tartózkodási címe rovatnál, így véleménye szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

4) A panaszos külön sérelmezte, hogy amikor a rendőrök közölték vele, hogy előállítják, akkor jelezte az irányukba, hogy a nagyértékű árura tekintettel (kb. 30 millió forint értékű) várják meg a kollégáját, hogy ő vigyázzon az autóra, de a rendőrök ennek ellenére bevitték a kapitányságra, pedig a panaszos mondta, hogy kb. 30 percet fog igénybe venni, amíg a kollégája a helyszínre ér.

A rendőrség tényelődása szerint a panaszos valóban jelezte az intézkedő rendőr irányába ezt a kérését, de ennek teljesítését megtagadták neki, figyelemmel arra, hogy egyrészt a hatósági jelzés hibájára és az elvett forgalmi engedély miatt amúgy sem tud tovább közlekedni a panaszos kollégája a gépjárművel, másrészt pedig az előállítás időtartama, akkor indokolatlanul hosszú lett volna. A rendőrség előadása szerint a járművet zárt állapotban, az A. benzinkút parkolójában hagyták, ahol egyébként egy zártláncú kamerahálózat is működik. Emiatt is indokolatlan lett volna a helyszínen megvárni a panaszos kollégáját.

A Szolgálati Szabályzat 15. §-ának (1) bekezdése értelmében, ha az Rtv. 33-34. §-a, vagy 37. § b)-c) pontja alapján a személyt a lakásából szállítják el, szükség esetén a lakásban maradó vagyontárgyait a rendőr biztonságba helyezi, az üresen maradó lakást tanúk jelenlétében lepecsételi.

Sem az Rtv., sem pedig a Szolgálati Szabályzat nem tartalmaz rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a panaszolthoz hasonló esetben – amikor tehát nem a lakásban maradó vagyontárgyakról, hanem egyéb vagyontárgyakról kell gondoskodni – az intézkedő rendőrnek hogyan kell eljárnia. A Testület álláspontja szerint azonban az Rtv. 2. §-ából következően (amely szerint a rendőrség óvja az ember jogait) és a Szolgálati Szabályzat fent hivatkozott rendelkezésének analógiájára nemcsak a lakásban maradó, hanem egy annál tágabb körbe tartozó – az intézkedés helyszínén maradó – vagyontárgyak tekintetében is fennáll az eljáró rendőrnek az a kötelezettsége, hogy az intézkedés alá vont személy vagyontárgyait biztonságba helyezze. Ugyanakkor az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a tulajdonhoz fűződő jogot korlátozhatja.

Előállhat tehát olyan helyzet, amelyben a legitim célt szolgáló intézkedés sikeres végrehajtásának érdeke összeütközésbe kerül a rendőrség jogvédelmi kötelezettségével. Jelen esetben is ilyen összeütközés merült fel, hiszen az intézkedő rendőrnek azt kellett mérlegelnie, hogy milyen módon tudja a panaszos gépkocsiját a lehető legbiztonságosabban elhelyezni az intézkedést eredményes végrehajtásának veszélyeztetése nélkül.

A rendőrök azután vitték el a panaszost, miután lezárta a gépjárművét, amely az A. benzinkút parkolójában került elhelyezésre, amely egyébként zártláncú kamerarendszerrel védett. A Testületnek azt kellett megítélnie, hogy a rendőr az adott helyzetben megfelelően mérlegelte-e az egymásnak feszülő érdekeket, illetve jogokat.

Ennek értékelése során a Testület abból indult ki, hogy csak abban az esetben állapíthat meg jogsértést a rendőrség részéről, ha a rendőrök által a vagyonbiztonság garantálása érdekében megtett lépések az ügy összes körülményét – így az intézkedéssel elérni kívánt célt is – figyelembe véve nyilvánvalóan elégtelenek voltak.

Önmagában az a tény, hogy a panaszos a rendőrök kérésére a fentebb meghatározott helyen lezárt állapotban hagyta a gépjárművét nem sérti a panaszos tulajdonhoz való jogát addig, ameddig ez arányban áll az intézkedéssel elérni kívánt céllal. A Testület véleménye szerint pedig az arányosság megállapítható, így erre tekintettel a Testület úgy határozott, hogy a panaszos tulajdonhoz való joga nem sérült annak kapcsán, hogy az intézkedés helyszínén hagyták a panaszos gépjárművét lezárt állapotban egy zártláncú kamerarendszerrel megfigyelt benzinkút parkolójában, hiszen a Testület álláspontja szerint a vagyonbiztonság alapvető követelménye megvalósult, nem volt szükséges a kolléga helyszínen történő bevétele, hiszen abban a fél órában, amíg a személy a helyszínre érkezett a jármű védve volt. A Testület véleménye szerint, ha a panaszos tankolt volna és/vagy a benzinkúton étkezik is, akkor is eltelt volna ugyanennyi idő, amíg ugyanígy várakozik a gépjármű lezárt állapotban, ezért nem volt emiatt sem indokolt a kolléga bevétele, hiszen a vagyonvédelmi követelmények biztosítottak voltak.

A fentiekben kifejtettek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos tulajdonhoz való joga nem sérült.

A Testület szükségesnek tartja jelen kifogás kapcsán megjegyezni, hogy a rendőrségnek sem érdeke a szükségtelen kockázatvállalás, így erre tekintettel a rendőrségnek tartózkodnia kell az olyan körülmények, helyzetek potenciális kialakulásának a lehetőségétől, amellyel akár az intézkedés alá vont személyek tulajdonában álló dolgokban kár következhet be.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában kezdeményezett közlekedésrendészeti intézkedést a panaszossal szemben, így erre figyelemmel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület álláspontja szerint a panaszos Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítása jogszerű és arányos volt, így emiatt a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga nem sérült. Azonban az előállítás időtartama nem állta ki az arányosság próbáját, így emiatt a panaszos személyi szabadsághoz való joga súlyosan sérült. Az előállítás idejéről szóló igazolás hibás kitöltése miatt a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelmét állapította meg. Végezetül nem sérült a panaszos tulajdonhoz fűződő alapvető joga annak kapcsán, hogy a helyszínen hagyták lezárt állapotban a járművét és nem várták meg a kolléga helyszínre érkezését.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2017. március 30.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag